

Szerkesztőség:

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Terméketlen leveleket csak ismert kézi fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Hirdetések díjazás szerint.

Egy sor 5 kr. ünnep- és vasárnap utáni szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Table with subscription rates: Helyben hazhoz fordva: Egész évre 12 ft., Fél évre 6 ft., Negyed évre 3 ft., Egy hónapra 1 ft.

Videkre postán küldve:

Table with subscription rates: Egész évre 14 ft. - kr., Fél évre 7 ft. - kr., Negyed évre 3 ft. 50 kr., Egy hónapra 1 ft. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Figyelmeztetés. Az arad városi szabadelvű párt helyiségei a Deák Ferencz-utcai Heimházban naponta d. u. 5-7 óráig nyitva állanak a párttagok részére. — Az elnökség.

A nagy szavak.

Arad, május 23.

Azt mondta Besze bátyánk tegnapi nagyszabású beszédében, hogy a Bach-rendszer alatt volt ára a buzának, s nem lesekedett a végrehajtók serege. Hát a buzának volt nagy ára a kiegyezés után is, abban az időben, mikor Besze bátyánk a Deák-párt szekerét tolta, ssegített megszavazni államadósságaink alapját, meg azt a nagy lábra helyezkedett berendezkedést, mely a Deák-párt műve volt. Hogy pedig a végrehajtók mit műveltek, azt persze ő tudja legjobban, mert jó ideig a pénzügyi főtörvényszék elnöke volt. Am jó lett volna tisztelt bátyáink akkor Esztergom piacznán és az ország-házában nem az ellenzék ellen menydörögni, hanem azok ellen, a kik a kiegyezés anyagi részét elhibázták, s azon államférfiak ellen, kik az 1868-diki magas buzaárak és nagy kivétel által elvakították, alapját vetették meg a bekövetkezett bajoknak. Akkor kellett volna rámutatni a lelket mákonyozó örvényre, mely az adósságok feneketlenségébe sülyeszt bennünket.

Most már igen könnyű ellenzéknek lenni és recriminálni még annak is, a ki pedig mint volt Deák párti főként a multak hibáiról szólnán, inkább mellé verhetné, mondván: quorum pars magna fui.

De hagyjuk ezt. Még azzal se törődünk, hogy antisemitizmus-e vagy sem annak a megjövendölése, hogy a bazilikából országos fősinagoga lesz. Besze bátyáinknak most az ellenzékiség kellemetes szórakozást szerez, s ebben az élvezetében ne zavarjuk. »Az agg, de törhetetlen harcos, kit félszázad látott küzde, szenvedve, de soha meg nem hátrálva,« — ezt a kis örömet csakugyan megérdemli öreg napjaira. Ma ő egyik iótamasza és szószólója Aradon a függetlenség pártjának, pedig szintén — indigena.

Az „ARADIKÖZLÖNY“ tárczája (Május 24.)

Az én főnökeim.

(Emlékgjegyzeteimből.)

— Az Aradi Közlöny szerkesztésénél — írta: Lauka Gusztáv.

XVI.

Mint mikor a kikelet lombjaiban és virágaiban már feltűnteti kedvességét és szépségeit, úgy alkotmányos életünkben is tavaszodni kezdett, meg olykor felhős ugyan, de már verőfényes égvel biztos reményt nyújtva: hogy alkotmányos életünknek gyümölcsöt adó nyara is nemsokára be fog következni.

Mindjárt a 60-as évek elején, a szabaddal mozgás és nyilatkozatok közepette — derültebb arczokkal és gyakoribb kedélyességgel találkoztunk, mint az azelőtt naponként tapasztalni kellett kedélylázító és undort keltő hányó-vetés és nem ritkán butális magatartás idejében.

A budapesti lapok már nem egy hosszú orral merték megajándékozni azon üres fejű, paraszt gögjükben féktelen magasabb és alacsonyabb hivatalnokokat, a kik alárendeltjeiket, mint az állatok, ha vesztőket érzik, még kegyetlenebbül kezdték harapdálni és csipkedni.

Még mindig elzárással fenyegették és nagyobb összegeknek büntetésképen való zsarolásával és behajtásával kintoztak ugyan a legjobb és legderékabb hazafiakat, de már az egész büntetésen és annak végrehajtásán meglátszott, hogy a darázsok nem sokáig garázdálkodhatnak.

Cseh, osztrák, morva, szilézita vagy krajnai stb. stb. hivatalnokokat már alig lehetett találni, s a kiket még benn feledek, nem csak barátságukat hanem pártfogásukat is teljességgel elhagyták és még lehetőleg meg-meg szorongatott hazafiaknak.

A függetlenségi párt érdemes és népszerű elnöke ugyanis, a ki különben higgadságáról és tapintatosságáról ismeretes, sajnálatosnak mondotta tegnapi beszédében, hogy ma Arad polgárait indigenák vezetik. Nem tudjuk elképzelni, hogy tulajdonképpen mit érthetett ez alatt a mondas alatt, s valóban kár, hogy ezt részletebben ki nem fejtette, mert így mindenfelét gondolhat az ember.

Ha például nézzük a szabadelvű párt elnökségének, tisztikarának, bizottságainak névsorát, találunk közöttük feles számmal aradi születésűeket vagy régen megtelepedett polgárokat, míg viszont a függetlenségiék között találunk ismét feles számmal nem aradi születésűeket és olyanokat, a kik nincsenek itt régen.

Kik tehát az indigenák? Vagy a közéletben való szerepelhetőség jogosultságát és a politikai jogok gyakorolhatóságát osztályozzuk aradi keresztlevél szerint? Csak az lenne hivatva a polgárokat vezetni, a ki Aradon született? Talán csak nem az ősi spieszburgerthum lebegett a derék és felvilágosodott elnök előtt?

Azt pedig még sajnosabbnak mondták az elnök, hogy van Arad város polgárai között egy töredék, mely ezeket az »indigena« vezetőket követi. Hát ez a »töredék« már a mult alkalommal is megnyerte a többséget, s úgy látszik, ez uttal még könnyebben meg fogja nyerni, mert Arad város polgárságának zöme visszatér arra az álláspontra, melyet azelőtt elfoglalt. A függetlenségi párt Aradon mindössze sem régi keletű, s létrejöttét véletlen, nem is az országos politikától függő körülmények idézték elő. A tény az, hogy Arad haladt és fejlődött, míg szabadelvű párti volt, de stagnált az ellenzékiség alatt, s haladt és fejlődik újra, mióta ismét szabadelvű párti lett. Ezt a polgárság nemcsak érzi, de látja is. Nem tudjuk tehát, hogy kik azok az indigenák, a kik a polgárságot vezetik, de bárkik legyenek, bölcsen vezetik, s a ki azt mondta, hogy Arad vissza van adva önmagának, az igazat mondott.

Am ha rövid keletű is az aradi függetlenségi párt létezése, szívesen elhisszük, hogy vannak, a kik ebben a

pártban születtek, a mint erre egyik régebbi beszédében magát illetőleg az elnök is hivatkozott. Az aradi születésű képviselőjelölt szintén ilyen, s ezért fő törekvése: az 1848-diki dicső törvényhozás magasatos eredményeit a magok valóságában helyreállítani, megteremteni az önálló, független Magyarország, közgazdasági és ipari szabad politikával egyetemben.

Valóban felséges program. Mi is ennek a valóságára vágyódunk. Vértük a szívünk, ha arra gondolunk, hogy mi minden lehetett volna belőlünk 1848 után, ha a — muszka be nem jön, s ha magában a nemzet testében meg lett volna a kellő egyetértés, s ha árulók nincsenek. De elnyomták, s mikor beláttuk, hogy a passiv resistentia mellett lassan tönkre megyünk, — rászorultunk a kiegyezésre. A ki higgadtan képes itélni, kénytelen beismerni, hogy a kiegyezésre már nagy szükség volt, s ha Deák akkor meg nem csinálja, megcsinálták volna mások valamivel később és valószínűleg még rosszabb alakban, mert a nemzet kifáradt volt már a küzdelemben. Azóta aztán ezen az alapon kell építenünk, mert a közeli körülmények nem változtak. A muszka most is a szomszédunkban van, a nemzetiségek nem tüntek el, s a keleti kérdés mind jobban a nyakunkra nőtt.

Adjá Isten, hogy a körülmények minél előbb kedvezőbbre forduljanak, s minél többet érthessünk el. Az alap meg van reá, s ennek erősítésén fáradjunk közös erővel. Mihelyt hazafiai aggodalom nélkül tehetjük, szívesen fogjuk támogatni azokat, a kik annak a »többnek« elérhetőségéről meggyőzönek bennünket. Addig azonban ne vonjuk kétségbe kölcsönösen a jó szándékok, s ebből kiindulva csodáljuk, de egyuttal mélyen fájlaljuk is, hogy a függetlenségi párt elnöke a mai kormányhatalmat bosszúállónak mondtotta, »mint a melynek programjából hiányzik ezen tétel: tisztelni egymás elveit«

Engedjen meg a t. elnök ur, ez tőle csak phrázis volt, a mint a gyöngébbek kedvéért való phrázis volt az a mondasja is, hogy az ellenzékiséghez a kormányhatalommal szemben

csak tréfálódni, hanem ingerkedni is merészkedtek.

A Tóth Kálmán humoristicus lapja a »Bolond Miska« már virágzni kezdett és azonnal felismerhető karikaturakban és átalálónál találó leírásokban mutatta be azokat olvasóinak, a kik mint a reactio zsoldosai vagy hazaellenes elvek apostolai még mindig eszközt szolgáltak azoknak kezében, a kik a hatalmat, a haza vagy közügy kárára bitorták.

Még én magam is mint hivatalnok, bátorogtam vettem magamnak az »Ördög naplója« című humoristicus lapot megindítani s annélkül, hogy annak szerkesztése mellett, néhány jóakaratu figyelmeztetésen kívül, nagyobb kellemtelenség ért volna.

De mert dacára a legkomolyabb és legbuzgóbb hazafiai törekvéseknek, felülről a legjogosabb és legmértányosabb követelésekre még mindig csak az ismeretes és gyűlölt pártensekkel válaszoltak, Báró Sennyei Pál és Mailáth György e kiváló tudomány, lehetőleg legloyalisabb és kitünőbb államférfiak is megunták a sok hercezhurcát és átengedték az országos ügyek vezetését gróf Pálffy Mór altábornagynak, mint az ország kormányzójának.

E derék katonának, a ki az olaszországi hadjárat alkalmával a gyávákat revolver lövésekkel szorította be a csatáúzbé, csak egyetlen politikai parolia volt a »Felső akaratának engedelmesséki.«

Vallásosabb és családszeretőbb embert alig ismertem s egyéb szép tulajdonságain kívül, még az a nemes szív is megvolt benne, hogy tiszta kezű, értelmes és munkás hivatalnokait, mindenkor a lehetőségig védelmezte és pártfogolta.

Irányomban tanusított számtalan szíveségeért mai napig örök hálaforrásnak érzem magamat. Adósságaim miatt, melyek nyomán nem egyszer kellett igénybe vennem

ma bátorság kell. Ellenkezőleg minden azt bizonyítja körülöttünk, hogy az ellenzékiséghez semmiféle bátorság sem kell. Szabadon lehet mindenki ellenzéki, s igen soknak az ellenzékiség ut és mód a boldogulásra. Bosszút nem áll rajta senki, legkevésbé a kormányhatalom. Ugy áll a dolog az ellenzék türelmetlenségével szemben, hogy nagyobb bátorság kell a kormánypartisághoz.

Nem mi élünk a gyanusítás fegyverével, s méltatlan fegyver is ez. Nagy szavakkal, phrázisokkal szintén nem élhetünk. Pedig ezekkel könnyebb boldogulni a tömeg előtt, mert nagy a könnyen hívők száma is. Ne mondja tehát senki, hogy az ellenzékiség valami nehéz kenyér, a mihez bátorság és önértet kell. Nagyobb bátorság és önértet kell ahhoz, megmondani a népeknek, hogy vannak viszonyok, a melyekkel meg kell alkudnunk, s vannak kényszerűségek, a melyek elől ez időszert legalább ki nem térhetünk.

Végeztül bátran kimondhatjuk, hogy a mi programunkból nem hiányzik az a tétel: tiszteljük egymás elveit. Ezuttal az ellenzék adta jelét annak, hogy erről a tételtől megelégedett.

Tisza Kálmán nagyváradi jelöltsége A nagyváradi szabadelvű párt küldöttsége vasárnap tisztelt Tiszánál, hogy neki a képviselőjelöltséget felajánlja. Némethy Károly küldöttségi elnök beszédében Tisza a kijelentésén a jelöltséget elfogadását, ezeket mondotta:

A mult három év eseményeiről azt hiszem, legalább ez alkalommal, nincs mit szólnom, hisz a küldöttség tagjai mindig folytonos figyelemmel kísérik a közügynek menését s azokat épp oly jól ismerik, mint én. A jövőben követendő irányt illetőleg hízelve magamnak azzal, hogy felesleges volna azt részleteznem, mert hisz eddigi törekvéseimből következtetni lehet arra, hogy minők lesznek és minők lehetnek céljaim.

Tagadhatlan, az államok, a nemzetek helyzete most igen nehéz; egész Európa államgazdasági bajokban szenved, melyek a különböző keresetágakat folytató polgárookra s azok viszonyaira nyomást ölög batnak; s tén meg neveli ezen bajt, ha nem csatlódok az, hogy az orrosi-szerek nem mindig észszerűen választanak. Mert nálunk is, másutt is látjuk, hogy a különböző ágazatok érdekei egymással szembe állítatván, igen gyakran egyik baján a másik rovására akarnak segíteni, pedig ez legjobb meggyőződéseim szerint helytelen eljárás; mert ha vannak érdekösszetűzők, a nemzet különböző osztá-

valóban atyai szíveségét, a nem legbarátságosabb és legfinomabb jelzőkkel tisztelve meg bizonyos alkalommal, a haragtól vörösösen eképp nyilatkozott: »Örülhet Ön, hogy nem katonatiszt, mert már különben infanter kaszsziroztatam volna.«

Nem volt olyan rossz idő, hogy a misét elmulasztotta és gyermekeit az éjeli lenyugvás előtt, honolok, akkor és melien, a szent kereszt jelével el ne látta volna. — A írók közül Tóth Kálmán és Vajda János voltak kedvencei.

Ó Excellenciáj! különben komolyan tréfas ember volt. Tóth Kálmánt a városigetben maga mellé ültette, uriasan megvendégeltette, néhány óráig kedélyesen eltársalgott vele, másnap pedig lezáratta.

A jó Kálmánus ez az orosz izlésű tréfa, közel 500 frtjába került, miután a Károly-kaszárnyában, hat héten keresztül nem tettek egyebet, mint a legdrágább ételket ették, pezsgőztek és meglehetősen nagy pénzben ferbliztek.

Ezekben a lukullusi lakomákban rendszeren a fogházfeltgyelő is részt vett, s általában, ha valamire szüksége volt, azt a »Bolond Miska« szerkesztője bőségesen fedezte.

Vajda János, a ki színtén elzárására volt előjegyezve, megszabadulását, talán rossz németiségének igazabban azonban, jó vicczelőnek köszönheti. A katonai bíróság előtt ugyan, mikor az elnök, egy az alkotmányt dicsőítő czikkeért élesen felelősségre vont és meglecczette, magát meadó hanglétjéssel, ezt válaszolta: »Ich war und bin a loyaler Bürger, ich will nur Ruhe und Orden.« A bíróság elnevette magát s az elnök ilyen verdiktet adott: »Sie können frei zu Hause gehen, aber Orden werden Sie nicht bekommen.«

A kormányzó határozott ellensége volt a dalárdának.

lyai, kereset ágai közt, de egyik jólétét a másik rovására sohasem, hanem csak az által lehet előmozdítani, ha az ellentétek kiegyenlítése s így az egész javának előmozdítása kísérlettel meg és vitetik keresztül következetesen.

Másik baj és nehézség az általános politikai helyzetben rejlik, mely minden államnak okvetlenül elutasíthatlan kötelességévé teszi, hogy biztonságos gondoskodjék s az által okozott roppant költségek a pénzügyi viszonyokat sújtják. És ha államnak e bajok, — pedig államnak, bizonynyal fokozottabb mérvben állanak oly allamban, mint edes hazánk, mely mondhatnám tán egészen saját hibáján kívül, de elmaradva sokáig Európa többi államaival, nem nélkülözheti ugy a gazdasági, mint a kulturális fejlődésnél sem az egyeseknek, sem az államnak gyakran nagy áldozatokat követelő közreműködését. E bajokkal megküzdnie kell, hogy feladata legyen jövőben a nemzetnek a törvényhozásnak a kormányának.

Hogy e bajokkal sikeresen megküzdhesünk, ezt togom a közel jövőben feladatunk tartani s erre fogom esélyem erőmet fordítani s remélem a gondviselőstől, hogy sikerülni fog a helyes utat megtalálni, amelyen önmegtadással sokszor, nem a magam, de mindnyájunk részéről a fejlődésre, okvetlenül szükséges eszközök megtagadására nélkül lehetséges legven pénzügyi bajaink orvoslása.

Most csak arra kerem Önöket, hogy, — bár remélem, hogy sikerülni fog — de ha nekem nem sikerülne, egyfelől ne tulajdonítsák ezt akaratom komolysága hiányának: másfelől azonban sohasem jusson eszükbe hinni, hogy Magyarország pénzügyi bajain segíteni nem lehet: de egyedül csak annak tulajdonítsák, hogy azokban, a kik erre ez idő szertát első sorban voltak hivatva, a legszentebb, a legtisztább akarat meg volt ugyan, de hiányzott az erő, a képesség. Mert kétségeskedni nem szabad. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Ezekben röviden jelezvén a jövődő nehézségeit, engedjék meg, hogy ismételve megköszönjem engem hiszükévé tevő meghívásukat és kériem, hogy ez iránti közönetemet otthon levő t. polgártársaim előtt is kifejezni méltóztassanak. (Hosszan tartó élénk éljenzés.)

Választási mozgalmak.

Pankota, május 22.

(Válass az Arad és Vidéke Pankotai baszkodás című czikkre.)

Az »Arad és Vidéke« szombati számában Besze János köztisztelőben álló 48-as népszónok és veterán író tollából »Pankotai baszkodás« cím alatt egy czikk jelent meg, mely egyuttal a pankotai szabadelvű párti választók értekezletét is eseteleti. Nem volna legkisebb észrevételem sem az említett czikkre, hogyha nem egy tünnek föl előttem az írása, mint a nagy tárczáju, de kevés pénzű ferblista, ki szóbeli bessleréssel akarja ellenfeleit elriasztani.

1863-ban az aradi dalárda egyesület küldöttséget mentesített hozzá, hogy a tervbe vett országos dalártnépegy megtartását engedélyezze.

A nagy hatalommal rendelkező kormányzó azon kifogással, hogy ott hazafiás dalokat fognak énekelni és a kormány ellen izgatni, az ünnepegy megtartását semmi szín alatt se akarta engedélyezni. Végre a Reviczky Sándor kedvelt titoknokja és az én közbenjárásomra, azon kijelentéssel megengedte, hogy azon esetben, ha ott hazafiás dalokat énekelnek, vason fogja az elnököt Budára felküldetni.

Az aradi elnök saját felelőssége mellett biztosítván őt, hogy az ünnepegy megóvatik minden politikai tüntetéstől, egyuttal alázasosan felkérte, hogy lenne kegyes személyes megjelenésével, az ünnepegy fényét emelni.

Gróf Pálffy e homágialis felkérésre mogorván csak ennyit válaszolt: »köszönöm, nem megyek; megvallom őszintén, hogy soha sem voltam barátja, az ilyen országos bögéseknél.«

Hivatalnokainak sok mindenfelét elnézett és ártatlanabb szabású eszujekért könnyen megbocsátott, de hazugságért, megvezetgetés elfogadásáért, vagy a hivatalos állás compromittálásáért legkedvesebb embereit is szelnek eresztette.

Szabadsággal haza utazván, azon utasítással látott el, hogy a merre csak megfordulok, erőlyesen lassak hozzá, a Reichsrathba való bemenetel megkedveltetéséhez. Ez az eszme már akkoriban olyan gyűlöltől lón, hogy én kivéve néhány talmi hazafit, szóba sem hoztam ezt a halva született fekete sárga projectumot. — Minthogy azonban ezen instructio némi hivatalos mázt kölcsönözött szabadságotlatásomnak, én igyekeztem azt saját kényelemem tekintetében lehetőleg felhasználni. Elkészve Nyiregyházától, egész Szath-

Az igazság érdekében szükségesnek találom az egész értekezlet lefolyását röviden leírni:

A pankotai választókerület szabadlevél polgárai. N y i s z t o r József, az aradi szabadlevél párti központi bizottság meghatalmazottja által, jó előre — úgy magán értesítés, valamint hírlapi hirdetés útján — folyó hó 19-ére (tehát nem vasárnapra, hanem csütörtökre) egybeihívták, oly célból, hogy képviselő jelölésben közös megegyezésre jussanak. A kitűzött időre meg is jelentem 80, hanem legkevesebb 400 választó, — kik egyhangulag Bohus Lászlót ohajtották jelöltül feleltetni. Midőn ezen általános ohaj minden legkisebb megjegyzés nélkül határozattá vált, következett a szabadlevél párti választmány megalakítása, mi a legszebb rendben és példás egyetértésben folyt le. Vegre az egész gyűlés eredménye egy magyar, valamint románnyelven megérettelmeztetett, s Bohus László képviselőjelöltünk harsány életével az ülés véget ért. — Az az eszemből véget ért volna, ha a függetlenségi pártnak 7—8 tagból álló „nagy” csapata, fel nem szerezte volna használni a kedvezőnek vélt situációt kortekvésére. Ezt látva az egyik uradalmi tisztviselő, — ki nem csak azért, mert csakugyan szabadlevél, de jobban az okból, mert a „Fehér kereszt” vendéglőnek felső emeletén úgy a diszített nagyterem, valamint a hozzá tartozó mellék termek, az ő felügyelete és felölőssége alatt vannak bízva, — távozásra kérte fel a közönséget. Megjegyzem, hogy az épület ezen része nem a vendéglő kiegészítő része; hanem az uradalom által hosszú évek óta saját rendelkezésre fenntartott hely.

A közönség a folyósókra ment, hol azonban kezdetét vette a függetlenségi kortekvés. Saját fülemmel hallottam, mikor egy pankotai iparos (szomszédom) néhány szabadlevél párti polgárt ezen szavakkal igyekezett elcsalni: „Kossuth apánk küldötte van itt, a világhírű öreg Besze János, azt hallgassátok, minden szava arany, kit ő ajánl, az legyen a mi követünk!” — Ilyen sensációs hírre hogy nem menünk! hisz magam is ott voltam, — aztán melyik gyerek ne szaladna komédiába, ha megütik a nagy dobót? Hát biz én öszintén megmondom, hogy szeretem a szép szót; többdel magamul az új pártközösségem, úgy, hogy lehetünk summa summarum 25-en s ennek két negyedrésze tántoríthatatlan szabadlevél, egy negyedrésze ingadozó oda, a hol legtöbbet féztnek; s csak negyed része radikális fő g e t l e n. Az új csapat behuzódott a mellékterembe, hol Besze bácsi mindjárt eleve igen bölcsen megjegyezte, hogy: úgy látja, ez nem az a hely, hol a függetlenségi párt gyülekezhetne, de azért úgy more patrio beszélgetni, vagy értekezni lehet. Meg is kezdte Jupiterként szórni cikázó átkait a közönséges kormányra. A keserű sohajok, jajgatások és fogesikorgatások a haza átkos sorsa felett egymást érték s épen a sok milliárdnyi adósságon, a magyarbaza végleges bukása forgott az arany-szárban, midőn a már említett uradalmi tisztviselő újra megjelent a melléktermek bezárása végett, és távozásra kérte fel a közönséget.

Szét is oszlottunk tisztességesen, leszámítva a 4—5 egyéneknek csak amugy zárt fogszor között mormogott átkait. — Ezek után bizonyításra nem szorul, hogy Besze bácsi szörnyen elhibázta a cikkeknek a címét akkor, mikor basáskodásnak keresztelte, hisz nagyon jól tudta ő is, hogy a szabadlevél, nem pedig a függetlenségi párt kért engedélyt a terem használatára, valamint azt is tudta, hogy a szabadlevélnek, nem pedig a függetlenségi választók voltak értekezletre egybe-híva. Arról pedig biztosítom, hogy ha a

függetlenségi párt előbb kérendette, bizony megkapta volna az uradalomtól a terem. Sulkowsky herceg asszony oly kegyes, hogy az ilyen kérelmet soha sem tagadja meg s pártterdek őt nem vezérli. — De Besze bátyánk is meggyőződhet arról, hogy a pankotai választókerületben a függetlenségi és autiszemiatik tere oly szűk, hogy mákos-ucscse nem lesz érdemes meg egy hason-czélú utat Aradról Pankotára megköszö-ztatni!

Kladó.

Pankota, május 22.

(Konstantiny György jelöltsége.)

Lapunk vasárnapi számában közölt távirati tudósításunk kiegészítésével közöljük F ó t h y Nándor urnak emelkedett szellemű beszédét, melyvel a jászahelyi kerületnek a butyni járáshoz tartozó választói részéről a jelöltséget Konstantiny Györgynek fel ajánlotta.

„Nagyságos ur! Tisztelt barátom! Pártunk f. hó 17-én tartotta meg Jászahelyen alakuló pártgyűlését, melyen a szabadlevél párti választókból mintegy 500-an vettek részt, kik áltálva annak szükségességét, hogy a szabadlevél párt győzelmeinek biztosítása érdekében már most megtegyék a kellő intézkedéseket arra nézve, hogy ki körül csoportosulva, kinek ajánlják fel a jövő országgyűlésre a jászahelyi választó kerület mandátumát?

A párt továbbá meg lévén győződve arról is, hogy zászlókat — melyre az önzetlen hazaszeretethez mártott tollal van az igazi „szabadlevél” a legtisztább fényben ragyogó betűkkel felírva, — csakis egy oly férfiu vezetheti biztos győzelemre, ki maga is azt van hatva az igazi hazafiságból származott szabadlevéliség magasatos eszmé-jétől.

A multak emlékeiből még nem mosódott el a jászahelyi választó kerület közönségének Nagyságod kiváló hazafias multja és az a választókerület érdekeiben, még a multban kifejtett kitartó és áldásos tevékenysége: — csakhamar visszaemlékezett azon férfira, ki nemes büszkeséggel magasra emelt zászlókat — mint már kipróbált katonája pártunknak, biztos kézzel fogja győzelemre vezetni.

Miért is a f. hó 17-én megtartott pártgyűlésen, egyhangulag és tüntető lelkesedéssel Nagyságodat kiáltotta ki képviselő jelölt-jének.

A lelkesedés, mely ez alkalommal nyilvánult, elragadó volt, annyival is inkább, mert hű tükre volt ez azon ragaszkodásnak és rokon érzelmenek, melyet a jászahelyi kerület választói Nagyságod személye iránt kap-lálnak.

Ily határtalan lelkesedés közepett és ily nemes hangulat behatása alatt kaptuk azon megtisztelő megbízást, hogy Nagyságodnak pártunk nevében felajánljuk a jelöltséget.

Eljöttünk tehát, hogy ezen megtisztelő megbízásnak eleget téve, Nagyságodat egész ünnepélyesen felkérjük: a jászahelyi szabadlevél párti képviselő-jelöltségre elfoga-dására.

Nagyrabesült barátom! Most a magam, úgy nemkülönben a velem itt megjelent tag-társaim nevében is felhasználom ezt ünnepély-es alkalmat azon öszinte ohajunk kifejezésére, hogy a magyarok mindenható istene hön szeretett hazánk és választó kerületünk javára és dicsőségére tégedet az emberi kor legvégső határáig a legjobb egészségben még sokáig, de nagyon sokáig éltesse!”

Ezen szónoki hévvel elmondott beszéd után felhangzott lelkes éljenzés lecsillapodtával Konstantiny György megköszönve a

bizalmat, tartalmas válaszában körvonalozta a szabadlevél párt álláspontját és találó vonásokban mutatta ki annak jogosultságát. A küldöttség szónoka által a kerület érdekében tett működésére nézve érdemű felhoztákra szörnyen utalt a képviselő kötelességére, mely a mandátum elfogadása által a képviselőre hárul. De ő is ember s mint ilyennek jól esik nem az elismerés, vagy a méltóság, hanem ezeknek hangzatosából azon ténynek constatálása, hogy az utóbbi három esztendő, melyben nem ő képviselte a kerületet, nem mosta el az ő emléket a választók kebléből. Mindig a kötelesség és meggyőző-dés embere volt és biztosítja a küldöttséget, hogy ezentul is consequens marad multjához s örülni fog, ha alkalma lesz a kerületért és választóiért újlag is valamint tehetni. Politikai álláspontját ismerik választói s tudják, hogy ő a szabadlevél párt rendü-letlen híve s az egyenlőségnek, szabadságnak és testvériségnek vallás, faj és nemzeti külömbőség nélkül buzgó barezoza, melynek zászlóját magas-an lobogtatva, fog ezentul is a haza és a kerület felvirágzásáért küzdni.

A szűnni nem akaró éljenzés, mely a jelölt választást kísérte, a legékezőbb kifejezése volt a szeretetnek és ragaszkodásnak, mely a kerületet Konstantiny György személye köré csoportosította kivétel nélkül.

Éljen tehát a jászahelyi kerület érdemű képviselője: Konstantiny György!!!

Pécska, május 22.

(Gaál Jenő beszámolója és felépítése.)

Borult esős időbebe tartotta bevonulását G a á l Jenő mércektől ellenzéki párti képviselő Vásárhelyi László kíséretében vasárnap választásának székelyére. M. Pécskára. A város némely házán új zászlók díszeltek a közönség házán az ellenzéki képviselő tiszteletére h á r o m zászló is volt kitűzve; a szomszédos (Pécska) azonban zászló nem volt, pedig e város szelén fogadták először a képviselőt 19 kocsi és 6 lovas fű kíséretében. A fogadtatás alkalmával Kuruczi János m.-pécskai földművelő jól betanított érdekes beszédet mondott el, azután a közönség a „Horn”-féle kávéház melletti helyiségben összegyűlt, és várta, hogy a képviselő körü-ben megjelenjen.

A helyiség magában oly kicsi volt, hogy csak vagy 60-an fértek el benne, — no de voltak is ott annyian. A megjelent képviselő azután elmondta beszámoló beszédét, melynek tartalmát előre is gondolni lehetett. Megmondta, hogy a kormány mily rosszul gazdálkodik az ország pénzével, de azt e tekintetben határozott javaslatot elő nem adott, miért is beszédének tulajdonképeni értelme csak az volt, hogy kívánatos lenne az országban mentül több ellenzéki képviselőnek megválasztása, mert csak úgy jöhetnek valahára ők is a kormányra! Ez lenne tehát jelenleg a mércektől ellenzék jelszava és programja!

Ezután I s t v á n f y Béla, mint a párt elnöke, a jelenlévő párt, vagyis 60 ember egyhangú kívánására és óhajára nevében, felkérte a képviselőt, hogy jövöre is vállalja el a kerület képviselő jelöltséget, mit a képviselő természetesen köszönettel elfogadott és így rövid egy óra alatt befejeztetett a jövő ellenzéki alkotmányos választásának első vonulása. Következett a banquet, jelen volt vagy 40-en és ezeknek lelkesedése, különösen ebéd után, „partonküvüli” volt.

„Ez este az ebéd alatt panaszaik még áradoztak és még elkeseredtebbek voltak, mint rendszeren; cselédjét elkergette és e miatt az étel szenvedett.

„Gyalázatos fészék!” kiáltott föl és mérgező pillantásokat vetett az asztalnal békeségesen ülő férjére; „szörnyű rosszul bántak velünk, midőn e nyomorult faluba küldtél!”

„De, kedves barátom,” szölt Laheyrd ur és homlokára lógó hosszú szürke haját visszahajlította, „segíts egy kissé emlékező tehetedséged! Hisz magad könyörögtél a miniszteriumnál, hogy Juvignybe tegyenek.”

Az iskolaszéki elnök lassan beszélt. Már kimért, hangsúlyozott beszédmodora elárulta a régi tanárt, a ki sokáig trónolt a tanszéken. Ez a vontatott beszéd is elég volt arra, hogy Laheyrd asszonyt felingerelje.

„Persze, én vagyok a hibás! Ezt a világról sem felejtetted el velem! Csalódtam és most bűnhődöm érte! A vidékre többé rá sem lehet ismerni; a város nyomorult, nem is szölvá a lakosokról, a kik modor nélküli képzeldő emberek. Több mint negyven látogatást tettünk és alig viszonyoztak tized. Ez is a te hibád... Laheyrd!”

„Az én hibám!” szölt az öreg tanár halkan, „kényszeríthetem én az embereket, hogy hozzám jöjjenek?”

„Nem értetted hozzá, hogy Juvignyben kellő állást foglalj. — Mindenütt adnak ebédeket, tettel-e csak egyetlen lépést is, hogy feleségedet és leányodat valahová meg-hívják?”

„Elvem, sehol sem tolokodni,” válaszolt a derék ember; „ezt megköveteli a méltóság.”

„Ez csak elfogultság! Mond inkább, hogy szívesebben zárkózol könyveid közé!”

Laheyrd ur fölemelte fejét és fáradt, okos szemével egy pillanattal szuroán nézett feleségére.

„Melanie,” mondá szeliden, „tüllépez a határon. Ha Juvignyben bennünk melőz-nék, eszedbe kellene jutni, hogy ebben talán inkább te, mint én vagyok a hibás.”

Laheyrd asszony ajkára barapott. Ez a gyengéd czélzás ifjúkorára hideg zuhany-ként hatott ideges izgatottságára. Marius megtölte pipáját és türelmetlen arczkifejezéssel köszöletet tett az estét a házon kívül befejezni. Az iskolaszéki elnök az újabb panaszk-előt a kertbe menekült. Ilka sietve lezsedt az asztal és azután fölkereste atyját a gyümölcsös kertben.

K Ü L F Ö L D.

Leleplezés az orosz-francia viszonyokról. A „Figaro” közlése teszi az utóbbi táviratokat, a melyek L e f l o tábornok 1875-ben p-tervári nagykövete, és D e c a z e s herceg, az akkori külügyminiszter között váltak azon eshetőségre vonatkozólag, hogy Németország megtámadja Franciaországot és a haboru veszélyét Oroszország állítogaz elhárítja. Habár a czár és Goresakov ismetelten biztosították, hogy Németország békét óhajit, Franciaországból Leflo nyugtalanító híreket kapott s azokat Goresakov herceggel és magával a czárral is közölte. A czár ezeket mondta volna Leflonak: „Legyenek önök nyugton, ha önököt veszély fenyegeti, ezt tölem fogják megtudni.” Leflo azt állítja, hogy Radovitz 1875-ben megkérdezte Oroszországot, hogy a Franciaországgal való újabb bonyodalom esetében milyen magatartást tanusitana s hozzá tette: „Törökországtól mi lenne önökra nézve kellemes?” Oroszország azt felelte, hogy annál többet, mint a mennyit bir, nem akar. Mielőtt a czár Berlinbe utazott volna, Decazes a czárnál járt ráveendő annak kijelentésére Berlinben, hogyha a béke megzavartatnék, kardjához fog nyulni, a mire Goresakov ezt felelte: „Hogy kihuzzuk a kardot: az nagyon erős; de ez nem is szükséges, úgy is czelt értünk.” Végül Leflo czitálja Bismarcknak Orlov herceg előtt tett 1874-ben kijelentését: „Nem, mi nem akarunk háborut Franciaországgal; azonban Franciaország nagyon gyorsan szervezi ujja hadserégét, ezért kell nekünk garancia, biztonság, a mitor Nancyt megszálljuk.” — Hogy e leleplezések valók, bizonyítja az, hogy a „Havas újságok” erős megrovást tesz közzé Leflo ellen a bizalommal való visszaélésért, — a „Nord. Allg. Ztg.” pedig nyilatkozatot ígér e kérdésben.

LEGUJABB POSTA.

— **A francia kormányválságról** érkezett újabb táviratok azt a reményt jelezik ki, hogy mégis F r e y e i n e t fogja az új kabinetet megalakítani. Jules Ferry, Devés és Raynal, az opportunistá csoport legkiválóbb tagjai, elmentek hozzá és felkérték, hogy a kabinetalkotási missziót visszautasító nyilatkozatát vonja vissza. Freycinet tagadólag válaszolt és ezt azzal indokolta, hogy a szélsőbal a új kabinet radikális tagjainak megtartását követeli tőle. Mint hiszik Grévy arra fogja Freycinetet felkérni, hogy alakítson „ügyvezető miniszteriumot”, mely végrehajtana a kamara által elhatározott reformokat. — Berlinben — mint onnát sür-gönyzik — szintén azt hiszik, hogy Freycinet lesz a miniszterelnök. A mérvadó körök Boulangerőt nem idegenkednek oly nagyon, mint a hogy a felhívatások lapok állítják. Ugy vélekednek, hogy befolyásosabb tagokból álló kabinetben a hadügyminiszter nem vinne oly nagy szerepet, mint eddig. Előkelő katonai egyéniségek úgy nyilatkoznak, hogy Boulanger szívesen látják a hadügyminiszterium élén, mert egészen tönkre teszi a francia hadsereget.

N A P T Á R.

Május 24. Kedd. Róm. éj. napjár: Janka. Prot. napjár: Zsuzsanna. Görög orsz. napjár: (Május 12.) Eufion. Nap kél 4 óra 18 perczkor. Nap nyugszik 7 óra 41 perczkor.

NFGYEDIK FEJEZET.

Az egész családból csupán Ilka értette és szerette atyját. Laheyrdné hóbortos igényeit kinozva, Mariustól neveltségessé tette láta őt; látta, hogy az ifjabb gyermekek, a kikbe sem az iránta való engedelmességet, sem a tiszteletet nem csepegtették be, alig engedelmekednek neki. Daczára ennek érezte, hogy atyja a többi családtagokat úgy sziv, mint és tekintetében messze fölülmulja és azon fáradozott, hogy ezt a kicsinyes, házi nyomorúságot gyengédség által elfeledtesse véle. Erdőkölödt munkálkodása iránt: ő viszont buzdította leányát festészeti tanulmá nyaiiban. Ha könyvei közt kifáradt, földvidit leánya inceselkedő ötleteitől.

Laheyrd urra nézve számtalan gondja közt Ilka vidámsága az volt, a mi borus tilt reggeleken a város begyre nézve az ének. Ez este sokáig bolyongtak karöltve a kertnek fűvel benőtt útján; azután az öreg tanár homlokon csókoltá leányát és visszavonult dolgozószobájába, mig Ilka a gyermekeket kereste fel, hogy ágyba fektesse őket.

A mint kifáradva a gyermekek pirongatásától ismét lejött, akkorra a fáradságtalan Laheyrd asszony a városba ment volt, hogy bevásároljon. Ilka a kertre nyíló, nagy szobába húzódott, melyet műtermek rendezett be. Körül a falakon tanulmányok voltak felaggatva, az egyik sarokban a hangjelekkel fedett zongora mellett állt a festő állvány; egy mellékszobában ködöntartóban egy mezei virág-csokor díszlett. A fiatal leány első pillantása a kis Tóni öt ujjának lenyomatára esett azon a vászonon, melyre egy tájkép vázlatát volt vetve. Ilka mérgesen toppantott lábával. „Nyomorult gazdaság!” szölt és rossz hangulatban leült a kertbe vezető kölep-csökre.

Könyveit térdére támasztva, kezeit hájába mélyesztve, komor tekintetével az alkony által megáryozott polvai völgyön révedezett. Párisban született, párisi nő levan egész a körme hegyéig, nem tudott hozzá szokni az itteni terpesztő nyugalomhoz, szűk látkörhöz, kisvárosi kicsinyesség édekekhez. A falusi élet úgy tánt föl neki, mint unalmas embe-reknél penészes és fojzó szagu házbán tett hosszú látogatás. A tvóli külvárosból egy kintnora rekedt hangja hallatszott, oly dallam-mal játszván, melyet tavaly valamelyik boulevard-színházban hallott. Párisi életének összes benyomásai most egymás után felújultak benne.

(Folytatása következik.)

Május 29. Az aradi nyomdász-egylet táncestélye a városban.

Junius I. Aradmegye rendkívüli közgyűlése d. e. 10 órakor.

Junius I. Aradváros rendkívüli közgyűlése d. u. 4 órakor.

Junius 2. Aradmegye központi választmányának ülése.

Junius 12. Az aradi hadastyán egylet majálisa az csalái erdőben.

Árvizek Aradmegyében.

Május 23.

A helyzet a tegnapi nap óta ugyan lenyegesen változott, de a veszély nem mult. A nap legfontosabb eseménye, hogy Borosjenő a veszélytől megszabadult, s e helyett Kisjenő lelt az ár által erősen veszélyeztetve, a mennyiben a Borosjenőre lefolyt vizek mind a Kisjenő közelében fekvő községekre zudultak s azokat öntötték el.

Tegnap este érkezett Czár ú n borosjenői fűszolgabírótól a következő távirat:

Borosjenő (Május 22. 6 óra 5 percz.) Dél óta a víz 60 emtert apadt, a csolnokok megérkeztek. Mentés folyik. Emberélet s állat nem esett áldozatul. Eddig 7 ház dült össze. Élelmről gondoskodva van.

Már az e táviratban jelzett erős apadás is arra mutatott, hogy itt a veszély szűnőben van. Még jobban megerősíti e feltevést, sőt mondhatni már a biztonság erejével látja el ma reggel érkezett következő távirat:

Borosjenő (Május 23. d. e. 8 óra percz.) Tegnap este óta a víz a mederben van s 1 métert és 70 emtert apadt. A község belterületéről is nagy mérvben húzódt vissza. A házaikból kiszorult lakosok a községhezül és a honvédlaktanyában lettek elhelyezve. Czár ú n.

Kisjenőn tegnap még nem igen tartott veszélytől, a mit érthetővé tesz azon körülmény, hogy a Borosjenőre lefolyó kezeltömegek, a Fehér-Körös árja még nem érkezett meg.

Péczely fűszolgabíró még tegnap este a következő táviratot intézte az alispáni hivatalhoz:

Kisjenő (Május 22. este 8 óra 5 percz.) A Fehérkörös 2 emterrel apadt. A legmagasabb víz 622 volt. A jelenlegi vízállás 620 m. Idő borongós hős. Eze ideig baj nincs.

E távirat megnyugtató hatásával szemben, kisjenői rendes levelezőnkől ma a következő táviratot vettük:

Kisjenő (Május 23. délelőtt.) A Körös, vize Kisjenő és Erdőhegy mindkét részén kifört, a közlekedés megszűnt. Az egész határ s több község vízben áll.

A veszély igazi nagyságát a Péczely fűszolgabírótól a megye alispáni hivatalához küldött távirat mutatja, mely következőleg hangzik:

Kisjenő (Május 23. 8 óra 30. percz reggel.) Tegnap este a Fehér Körös a barkályi hid felett Kelepesnél daczára az óriási erőfeszítésnek s küzdelemnek a védőtöltést, valamint az erre alkalmazott nyulgatást áthágtat. A kiömlött víz Zaránd, Szintye, Csinytye és Nadab község határain át Erdőhegy felé húzódik, Nadab és a pogányéri hid között a víz már az államvasuton keresztül tudol. A közlekedés az államuton s a fennebb kiemelt községek között megszűnt. A vízállás 540 cm. Idő esőre áll.

E távirat folytán Pálffy József kir. főmérnök rögtön Kisjenőre utazott, hogy a veszélyeztetett államutnál a műszaki felvételek-ránt intézkedjék.

A mint a Körös, úgy rohamosan áradt a Maros is. A Maros vízállását a következő adatok tüntetik fel. Soborsinban tegnap reggel 3-90, mo reggel 3.60, Radnán tegnap reggel 2-85, ma 3-40. Aradon tegnap reggel 2-24 ma 2-56 cm. volt a Maros vízállás, mig Makón tegnap reggel 3-02, ma már 3-34 cm-terem állt.

A Soborsin körüli területek teljesen víz alatt állanak.

A Munk H. és fia tulajdonát képező 30.000 ft értékű raktár Tótváradon teljesen víz alatt áll. Az emberek és munkások a dombokra menekülnek.

A Maros áradása folytán növekedett a veszély Mikalákán is. Bánhidy Antal báró fűszolgabíró a következőket jelentette:

F. hó 22-ikén kelt jelentésem kapcsán van szerecsém a Maros áradása ügyben előterjeszteni, miszerint a helyzet tegnap óta nem változott. A mikalakai határt védő gátnak veszélyeztetet pontjai eddig fenntartottak, a víz azonban folyton árad, és a tartós esőzés folytán a kérdéses gátat folyton veszélyes helyzetben tartja, s a mennyiben az idő kedvezőbb fordulatot nem v-end, el kell készülvé lenni arra, hogy a mikalakai kúthatar az arad zámi törvényhatósági utig el-öntönik. A község belterülete ez ideig veszélyeztetve nincs.

Bánhidy Antal báró fűszolgabíró K o s z t o l á n y i Imre szolgabíró kíséretében ma delután ismételtén a helyszínen volt. A helyreállítási munkák és védintézkedések erélyesen folynak.

A megye többi vidékeiről a mai delután folyamán nem érkezett hivatalos jelentések.

már-Németiig mindig négylovas városi fogaton és lírés hajduval utaztam. — A Szamoson átvézott Szathmári-hídnál a vámor megállított és vámot követelt. — Én a kormányzó nevét hangoztatva azt kereken megtagadtam. Ebből nagy csepatepelt lett, aminek a vámorra nézve az szomorú következménye állott elő, hogy a vámort felfofoztam.

A panasz per varias ambages feljutott a kormányzó iktatóba. Mikor felérkeztem és magamat bejelentettem, ő Excellentiája meny-dörgést és villámot jósló arccal fogadott. „Hogy mert ön egy államszolgát felfofozni, de tölég, hogy vakmerősékdőt ön az én nevem és tekintelyem felhasználásával 4 lovas fogatou lívrés hajduval utazni!”

„Kegyelmes uram!” válaszoltam én, a következtésektől remegve. nem a magam kényelme lebegett szemem előtt, mikor e szokatlan exorbitantiára vetemedtem, hanem az a hatalom, méltóság és fény, melyet Excellentiád képvisel s mely rám is némi fény-sugárt vetve, a kellő loyaltást és meghunyászkodást minden oldalon felhívandó jó emlékeztető jel volt arra nézve, hogy Magyarországi kormányzójának, bármily igénytelen intézkedése előtt, térdet, fejet hajtsanak, s azt teljesítsek.”

A gróf mosolyogva kitekintett az aolakon, azután kegyesen elbocsájtott.

A főpapok közül D á n i e l i k János kegyelte legjobban. H a y n a l d La-josra pedig haragudott. Dánielk János volt a Reichsrathba esalogató propaganda ügy-nöke, a jelenlegi kalocsai érsek és bibornok pedig ellenzője.

Ez a viszony azonban csakhamar megváltozott, a jeles író a kormányzó maga elibe is csak nagy nehezen bocsájtotta, a kitűnő egyházférfit pedig karján vezette be dolgozó szobájába.

Reggeli 11 óra után szeretett osztrigázn. Én az asztali készletből, melyet az inas naponként felhordott, egy párt rendszeren elstibicoltam. — Szerencsémre ez iny-nec-ételek megolvasatlanul jutottak nagyméltóságú gyomrába.

Gérard házassága.

(6. Folyt.)

Regény.

Írta: André Theuriot.

— Az „Aradi Közlöny” számára fordította: N. G.

HARMADIK FEJEZET.

Tóni belekapaszkodott szoknyájába és behuzta őt egy nagy, a legegyszerűbben butorított szobába, mely egyidejűleg lakó és ebédlő szobául szolgált. Benjamin, egy tizen-egy éves gondatlan gyerek, a pohárszék szé-lén guggolt és fűtőlve várta, mig valaki egyetlen nadragját megfoltozza. Ilka gyűszűt tett ujjára és megkönyörült a nadragon, melyen egy óriási hasítás tátongott és befoltott azt; ezalatt Tóni visszaelt a szerencsétlen Benjamin gyámoltalan helyzetével és harsogó kacaját közt megcsipte meztelen lábait.

„Bravo!” kiáltott Marius, a ki egy nagy georginára emlékeztető, gunyos arczát bedugta „mily megható családi kép! a szűz a nadraggal! gyönyörű anyag az egészséges emberi értelem iskolájához tartozó költő számá-ra!... De hát ebben a házbán egyáltalán nem esznek! Hat óra már!”

„Ne légy türelmetlen!” szölt Laheyrd asszony, a ki a konyhajító küszöbön jelent meg, „mindjárt teritenek.”

Ilka tényérokát veti ki a pohárszékéből és szétrakta a csupan egyszerű viaszkos vászonnal borított asztalon. Ezalatt Benjamin, a ki ismét hozzájutott legnékülözhetőbb ruhadarabjához, előhívta atyját. Csakhamar az egész család elgyűlt volt az ebédlőben.

Az étel elárulta a szakácsnő hiányát, sőt a tálalás módjából is észrevehető volt a siet-ség, melylyel ez ebéd izlés és művészet nélkül készült.

„Egészen ki vagyok merülve,” hörgé Laheyrd asszony és husos könykeit az asztalra rakta. Közel volt az ötvenhez, azonban ifjúkori szépségéből megmaradtak: szép szöke haja, élénk szemei és pompás vállai. Szakadatlanul izgett-mozgott; azonban lármás tevékenysége a ház jöletlen mitsem lendített. Idej ét elfecsejtette a kereskedőkkel való alkudozással, cselédjeivel való veszekedéssel és az elelmi cikkek drágasága és a kis város elégtelen segélyforrásai fölötti panaszko-dással.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— A Maros áradása Aradon A Maros a folytonos esőzések folytán egyre erősen árad. A Maros-utczán tül töltésen a víz a mederből kilépett s a közelben levő anyaggyödröket elöntötte. — Tegnap délelőn már arról is beszéltek, hogy a Maros a város felé eső szárazhídnál kiöntött. Nagy néptömeg sietett ki e helyre megtekinteni az áradó folyamatot. A rémülében volt annyira igaz, hogy a Maros medréről kilépve már a szárazhíd felé tört utat, de a delutáni órákban beállott apadás folytán ismét visszatért medrébe. Kiinn voltak a hely színen Párcz István tanácsnok, Virágh Lajos főmérnök és Gily rendszérgi fogalmazó, s a megtett intézkedések folytán az itteni zsilipek is mind elzárattak. A delutáni órákban azonban az áradás folyton emelkedett. Reggel 2:56 cm. délben 2:66, és delutáni 3 órakor 2:80 cm jelezte a Maros víz állását. Öt órakor delután már 2:96-ra emelkedett a vízállás és így 2 óra alatt 16 centiméterrel növekedett. A kiöntött víztömeg, mely az anyaggyödröket megtöltötte, szintén mindinkább nagyobbodott és jóval túlsapott a vízben álló kátfal. Epp így nagyobbodott az ár a szárazhíd mellett, hol a víz kiöntve a téglavető helyiségeket mind elborította. Nagyobb volt a baj a városon túli vasuti hid mellett, hol a víz kiesapva a szigmondra ázi szántóföldek és letelek elők nagy részét elborította egészen a 13 vértáun sirtökéig, melyet a zavaros hullámok körülfojta tovább terjednek. Az aradi vár sánczaiba is erősen nyomul a víz. 7 óra felé a víz állása már 3 meter és 4 cm-er volt. A Herz-fele farkások egy része víz alatt áll. A víz a száraz hid alatt veszi lefolyását a Winkler-téle börtányra. Itt a terület teljesen víz alatt van. A delutáni órákban a csásai erdő alján szintén nagy terület lepett el a kiöntött ár. A mikalakai oldalon a vár háta megett szántóföldek egészen el vannak öntve. A szigmondházi oldalon levő malmok erősen veszélyeztetve vannak. A víz folyton áradt az esti órákban is s a helyzet komoly jellegre valószínűvé teszi, hogy a vészbizottság összeül. Virágh Lajos főmérnök egész nap a helyszínen volt s vezette a zsilipek biztosítása körüli munkálatokat. Este 8 órakor a víz állása 3:20 volt, s így reggeltől estig 64 centiméterrel növekedett az ár. Mint a késő esti órákban halljuk, a szigmondházi földeknek terjedő ár egész a szentmiklósi határig hatolt. A várbeli zsilipeknél a katonaság, a töltséken a kirendelt munkások lázas erélyvel folytatják a munkát. Aviz még mindig árad s 8 és 9 órakor a vár felüli oldalon 3:29 volt a víz állás. — Ugyancsak későn este vesszük a rémlírt, hogy az arad-temesvári vasuti vonalon az első órház mellett a Maros árja a vasuti töltést áttörte s az első órház a körülötte levő földekkel víz alatt áll.

— Az adókövető bizottság tárgyalási sorrendje ma és holnapra a következő. Ma a hentesek, himző minta intézetek, hinta kórjártékos, kádások, kalaposok, piaci kalmárok, káposztasáruelők, kárpitosok, kávéháztulajdonosok, kávémérések, kefekötők, keményítőgyárosok, kerékgyártók, kertészek, kéjhölgy telepek, keztöltsők, keménysepiők, kép-, tükkerekedők, képfaragók és kesések, holnap szerdán pedig az étnokok, kosztadók, könyvnyomdaszók, gyorsajtó-nyomdaszók, közsörtsők, köztélgyártók, kövezők, kir. közjegyzők, kosárkötők és kereskedők, kovácsok, műszer kovácsok, kézmű aru kereskedők, kölcsön könyvtárak, koművesek, könyvkereskedők, könyvtörök, koszmárosok, könyvedásúrok, küldönczök, lo- és sertés kupeczek III. osztályu kereseti adóját tárgyalja a bizottság.

— Iskolaszéki ülés. Arad szab kir. város iskolaszéke f. évi május hó 26-án, az az est-törtökön delután 4 órakor a városház emeleti kistermében rendes havi ülést tart, melyre a t. iskolaszéki tag urak tisztelettel meghívattak. A tanácskozás tárgyai. 1. Arad szab. kir. város polgármesterének átírata, a néhai Ablonczy Józsefnél által hagyományozott 25 frt hovaforrítása iránt. 2. Arad szab. kir. város tanácsának átirata, több iskolába járt tanuló 1885-6-ik iskolai évi tanulmányi feladatai leírata iránt. 3. Az iskolafelügyelő előterjesztése, a jelen 1886/7-ik iskolai év végével megtartandó évi zárvizsgálatoknak megállapítása tárgyában. 4. Az iskolafelügyelő jelentése az 1886/7-ik iskolai év II-ik felében befolyt tandíjakról. 5. Az iskolafelügyelő előterjesztése a jövő tanévi tankötelesek összeírata tárgyában. 6. Az iskolafelügyelő jelentése Szekeres László szentpétervári-Is. és Kocsis János templom-utczai elemi fiúiskola II. a osztályu tanulók 102 magaviseletéről. 7. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolamulatsákokról. Aradon, 1887. évi május hó 23-án. Sala ez kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

— Fabián László főispán Ormos Péter alispán és Takácsy Sándor t. főjegyző kíséretében Borosjenőre utazik, hogy az árvíz által okozott pusztításokról magának tájékozást szerezzen.

— Az időjárás. A márcziusi bolond időket még könnyű volt az újságíróknak avval a conventionalis kifejezéssel indokolni, hogy április előre veti az árnyékát, hanem hogy miféle oka lehet annak, hogy az év legkedvesebbnek tartott hónapja is oly szélsőségesen változtatja a kinézetét, bajos megmondani. Hiszen a tegnapi napról csakugyan el lehet mondani, hogy a nap mindenki öröjában másféle idő járta. Mire felbőgödünk, a nedves föld jelezte, hogy az éjelen át, illetve hajnalban esett az eső. A reggeli órákra kiderült, s mire beköszöntött a déli harangszó, megint olyan jégesős zápor szakadt a nyakunkba, hogy kiki igyekezett menekülni az utcáról. Szerencsére a jégeső csak egy perczig tartott s esővel vegyesen csakis apró darabkáiban hullott. Hanem az eső, kihezta tovább, de mire az ebédnek vége lett, ismét jászai nap-sugár csillogott be az ablakokon. És ez a változatos nóta így ment szépen volt tegnap eső is, szél is, nap is, jégeső is, dörgött is az ég, pedig hát nem is volt kitűzve tegnapra — a tisztviselőből.

— Földtani kutatások. A kir. geológiai intézet Pethő Gyula dr. osztálygeológus és Lóczy Lajos dr. műegyetemi rendkívüli tanárt megbizta, hogy a folyó évbén Arad megye területén földtani vizsgálatokat eszközöjének. A nevezett kiküldöttek a megbizás teljesítését a jövő hó végén kezdendik meg.

— A kurticisi fűzkárosultak javára a megye alispánjához újabban a következő adományok folytak be: Az „Egyetértés” harmadik küldeménye 20 frt. A „Pesti Napló” ötdik küldeménye 28 frt. Az „Arad és Vidéke” szerkesztője utján Neszlő Zsigmond Paulisról 9 frt 50 kr. Az „Alföld” szerkesztőségének gyűjtése 101 frt, Elek község előjáróinak gyűjtése 37 frt, az aradi kereskedelmi és iparkamara adománya 25 frt, a „Pester Lloyd” második küldeménye 200 frt, a „Pesti Napló” hatodik küldeménye 6 frt, Vertán Péter világiosi szolgabíró gyűjtése egy asztaltársaság körében 6 frt 40 kr. s a „Pestier Lloyd” harmadik küldeménye 200 frt; összesen 657 frt 90 kr. Ehhez hozzáadva a már kimutatott 1067 forint 60 kr. s 5 főségeik 700 frt adományát, befolyt eddigéig összesen 2425 frt 20 kr.

— Arad megye központi választmánya az országos képviselőválasztások megejtése iránti intézkedések megtétele czéljából június hó 2-án ülést tart.

— Gazdátlan tutajó. Radnáról és Lipparól sok tutajó elsodort az ár, minek folytán a radnai szolgabíróság átíratilag megkereste a többi szolgabíróságokat, ezek pedig a marosmenti helységek előjáróságait, hogy e tutajotok fogják fel és biztos helyeken helyezték el mindaddig míg a tutajok tulajdonosai kellő igazolás mellett nem jelentkeznek.

— A vasuti forgalom az erdélyi vonaton. A m. kir. államvasutak aradi illetveztőségének erdélyi részén vonalán az árvíz okozta forgalmi zavarokra vonatkozólag következő, érteési tészt kapjuk: A Maros-Illyé-Tövisi vonal részen sikerült a forgalmi akadályokat annyira elhárítani, hogy lehetséges volt Aradtól Piskiig f. hó 23-án egyelőre a kocsiknak a Branyica-kahidon történő átolása mellett a 4:06 sz. vonattal az összes forgalmat megnyitni. Ugyancsak tegnap nyitott meg a 4:11 sz. vonattal a Tövis-Szászvárosi vonaton is az összes forgalom, Piski és Szászváros között azonban a forgalom még körülbelül 8 napig beszüntette marad. Ennél fogva jelenleg az Arad-tövisi vonal részen Aradról csak Piskiig, Tövisről pedig csak Szászvárosig lehetséges a közlekedés.

— Sikkasztó vámhivatalnok. A temesvári pénzügyigazgatóságánál, mint a budapesti lapokban olvassuk, sikkasztásnak juttatja a nyomrá, mely az aradi vámhivatalnok követtett el. Egy vámhivatali ellenőr, kit csak nemrég mozdítottak elő önálló vámbeszedővé Kassára s kit mindig becsületes, lelkiismeretes hivatalnoknak tartottak, hivatalát nemrég átadva, ez alkalommal pénztárában fölösleget mutatott ki. Amint azonban a számadásokat a temesvári pénzügyigazgatóságánál fölülvizsgálták, fölfedezték, hogy nemcsak fölösleg nincs, de hogy a mostani hivatalfőnök előbbi miunőségében 900 frtnál nagyobb összeget sikkasztott el. Ennek következtében számadására hivták föl, de 5 már megelőzőleg táviratilag miudent bevallott a miniszternek s vizsgálatot kért maga ellen, amit meg is indítottak.

— Vihar Aradon. Tegnap délelőn valóságos orkánzerű szélvész dühöngött Arad felett. A főtér és szabadsághérbázainak ablakait sorra tépedte ki a szél s a szerb templom udvaráról egy hatalmas fát vestülű kitepelt.

— A katonai zenekar vasárnap este a Wittmann-féle sörösarnokban tartotta meg bucsu hangversenyét és a tegnap esti vónattal Debreczenbe utazott rendes állomás helyére.

— Az Iparhatósági megbizottak folyó hó 28-án délelőtt tartják meg ülésüket kereskedő és iparostanonczok felszabadítása czéljából. Ez alkalommal 6 tanoczn fog megvizsgálatni.

— Halálözás. Pethő Johanna, szül. Moskovitz életének 34-ik, házasságának 8-ik évében Aradon f. hó 23-án meghalt. Temetése ma delután 4 órakor lesz.

— Leikész választás Gyoronok. A gyoroki ref. egyház hívei f. hó 22-én töltötték be a lemondás folytán megüresedett leikézi állomást, mely alkalommal — mint leveleznök írja — a teljes számban egybegyűlt választó közönség nagy lelkesedéssel és közfellejtással Csák József ref.-korházai helyettes leikézt választá meg. — A megválasztott új leikész az aradi körökben is előnyösen ismert, kitűnő képzettségű fiatal ember, ki nemcsak, mint egyházi szónok és tanító a fiatal erők legkiválóbbjai közé tartozik, hanem mint ember is a társas körök kedvelt alakja; a gyorokiak gratulálhatnak

maguknak a választásért; s meglehetnek nyugodva, hogy egyházuk ügyei vezetését valóban arra méltó és érdemes férfira ruházták.

— Esküvő. Weisz József május hó 30-án tarja esküvőjét Arad-Szt.-Martonban Diamant Katica kisasszonnyal, Diamant Ignat kurticisi lakos szelleműs és kedves leányával. Sok szerencsét a fiatal párnak.

— Népies kiadványok. A megyei kir. tanfelügyelőség a tegnapi postával küldte szét a közoktatási miniszter által leküldött „Jó könyvek” és „Magyar Mesemondó” című kiadványok mintegy 4500 füzetét. Ezen füzetek az iskolai könyvtárakban lesznek megörzendők s a tanulók számára megfelelően ezentúl az összes főszojgabíróságokhoz is küldött ezen füzetekből szorgalmas tanulók megjutalmazására, valamint a gyoroki községi előjáróságnak a csángók, a kisjenői róm. cath. plebániának és Kripp József kir. közjegyzőnek a nép között leendő kiosztás közt több mint 100—100 füzetet.

— Mukedvelők Borosjenőn. Borosjenőn — mint lapunknak írják — május 29-én a várkastély nagy termében mukedvelői színelőadás és táncszelvény egybekötött zárkörű társas táncszelvény rendeztetik a borosjenői kisdudovai alapja javára, mely alkalommal színen kerül Almási Tibamér egy felvonással végjéteka „A miniszterelnök estje.” Személyei: Kovács, városi tanácsnok Lacsny István, Lotti, neje Molnár Ilona k. a. Elljáró leányuk Markucz Zena k. a. Tollagi journalista László Albert. Házmeester Barkó Máttyás. Első futár Breuer Gyula. Második futár Kovács József. Ezt követi a hírneves Angra Peqenas (Afrika) szereszen művész társulat fellépte. A szereszen serenadot zongorán kísérő Póloh Agnes kisasszony. Záradéka „Marsalk” című vígjáték adatik elő. Személyei: Chappannier, magánúró Karács A. József, inas László Albert, Georgette, szobaleány Hilák Jusztika. Végül egy bohózat magánjelenet előadva Turék József által. Rendezők: László Albert és Kovács A. Kezdeté este 8 órakor.

— Az Aradon székeli kataszteri felügyelősegnél újabb változások kátészter amenyiben kinevezettek: Piringer Ede segédmérnök, Oroskovits Mihály, Végh Rudolf felmérési növevények, Reichler Henrik pedig díjnokká.

— Majális. Az aradi önkéntes (új) tűzoltók működő tagjai a csálai erdőben május 29-én nyári táncvizsgálatot rendeznek. A mulatság delután fél 3 órakor veszi kezdetét. A derek tűzoltók mulatságára előre felhívjuk közönségünk figyelmét.

— Czirkusz Aradon. Enders N., ki czirkuszával jelenleg Debreczenben időzik, táviratilag kérdést intézett a városi hatóságokhoz, hogy hajlandó-e neki 28 előadás tartására engedélyt adni. A város az engedélyt megadja.

— Halálözás. öz. Juhász Antalné szül. Kuthy Borbála. Juhász Antal volt makói ev. ref. lelkész özvegye Makón elhunyt. Temetése nagy részét mellett ment végbe.

— Falk-és Múlek szivarszópák. A képviselőválasztási idő közeledtével elmessebb kereskedőknél ellátják magokat egyes választási jelvényekkel, melyek egyszersmind a legújabb divatcikknek közé soroztatnak. Ilyenek a Falk-és Múlek szivarszópák, kalapok és tollak, kelendőség tekintetében túlszennnek minden eddigi férfi divatcikkhez.

— A Dangi A és fia aradi orgonakészítő cég, mely csak nemrég lön kitüntetve az udvari szállítói czimmet, az országos ipar-egyesület vasárnapi közgyűlésén Budapesten ezüst dísztermet kapott kiváló ipari tevékenységeért.

— Az aradi polg. fővőszegylet által f. é. május hó 22-én tartott rendes díjloveszet eredményéről a következő kimutatást tettük: A díjat nyerte Klein Ignác legjobb 4-es lövéssel.

Találtak	szeg 4-es	3-as	2-ös	1-es	
Klein Ignác	—	1	7	15	19
Müller József	—	3	4	15	11
Greiner Károly	—	—	4	10	12
Dobiaschi J.	—	—	4	10	12
Heintz Gábor	—	—	3	4	5
Probst Ferencz	—	—	2	3	2
Bransvetter Vilmos	—	—	2	2	3
Nyári Vilmos	—	—	2	2	1

— Iparigazolványt nyertek. A rad megyében Kiszjenő: Eichner Adolf és Liszt István érez az fakoporsók árulására. Magyaradon: Tokai Béla kerékgyártó iparra. O-Szt.-Annán: Holdstein Mór szatócs-üzletre, Popp Antal szuró-vágo iparra. Román-Világoson: Borbély György vegyeskereskedésre.

— Felülvezetés. Az aradi nyomdászegylet táncszelvénye már előre felülvezettek: Falák Miksa Arad sz. kir. országgyűlési képviselője 5 frt, Pollák József (betűöntő Bécsből) 2 frt, Póly Miksa 1 frtot.

— A mikalakai határon legelőző csordákat tegnap delután a Maros kiöntése miatt Zsigmondháza és Aradon keresztül kellett haza hajlani.

— x — Figyelmeztetés. Nagy maradéka eladás. Hogy posztó, gyapjúszövet és szőnyegraktárunkat a letározás előtt mennél inkább megkisebítsük, a lehető legutjánysabb árban engedjük azt át a t. ez. közönségnek. Spitzer Jakab és fia Arad.

Hazánk és a főváros.

— Időjárás. Hazánkban: Nyugatos, részben délkeleties, helyenkint erős szelek mellett, a hőmérséklet kisebb, a légneműs kevés nagyobb lett. — Az idő északkeleten borús, délnyugaton változó, északnyugaton hűvös. Esők számos helyeken voltak, helyenkint még jelentékeny mennyiségben. — Kilátás a jövő időre: Hazánkban: Északnyugaton változó, délkeleten többnyire borús idő várható, helyenkint esővel keves hűvözés mellett.

— Deák Ferencz hamvait kivették a Batthyány-mauzoleumból, s elhelyezték a végleg elkészült Deák-mauzoleumba. Az át-szállításnál jelen voltak az építő bizottság és a főváros képviselői. A hamvak átszállításának hivatalos actushoz szükséges lévén a személyazonosság megállapítása — még egy-szer fölemelték azt a koporsófedeleket, mely tizenegy éve borult a nagy halott tetemére. Meixner temetőigazgató egy kis kulccsal ki-

nyitotta a külső érczkoporsó fedelének zárját; könnyen fordult ebben a kulcs s aztán a sírások zajtalanul leemelték az érczfödőt. Legelőször is a megsgarult s foszlányokra szakadt szőnyegfedele esett a körülállók tekintete: de midőn a temető-igazgató félretolta a szőnyegfedelét, előtűnt a belső koporsónak felső üveg lapja és ezen a tisztá üveglapon keresztül — Deák Ferencz alakja. Szorongó kebellet léptek a koporsóhoz a közelállók, halotti csend uralkodott a megilletődött tömegben, — de egyszerre az öröm zsongó moraja futott végig a tömegben, a koporsó mellett állók hátra szölettek: „Meg lehet ismerni! Egészén ép!” „Most is olyan szép!” A gyszáló tömegre rendkívül megnyugtatólag hatott, hogy a pusztulás megkímélte a nemzet nagy halottját. S Deák holtteste valóban nagyvonalú volt azazalt a tizenegy év alatt, a mióta a föld alatt nyugszik: helyszámozottarczán most is felismerhetni a régi nemes vonásokat, bár hajussa s haja kissé meg is fakult, de ez is csak úgy tűnik föl, mintha a sírban — öregedett volna. Néhány másodpercz múlva ismét az üvegfedélre borították a szőnyegfedőt s aztán lezárták a koporsó fedelét most már — örökre.

— Az árvíz. Az ország más vidékeit is súlyosan károsítja a csapás. Nagybánya város a város alsó fekvésű részei a sebes Körös rohamos áradása következtében víz alatt állanak. Szombat este 6 óra óta a víz majdnem 3 méterrel emelkedett. Éjfél 1 órakor az áradat elragadta a nagy és igen erősen épített Feldmáran-féle uszodát, melynek romjai, magukkal ragadva a város egyik hidját, az ősi gát alatt tornyosultak föl. A város lakosságának nagy része egész éjjel talpon volt, az önkéntes tűzoltó egylet, a mentő csapat, a városi rendőrség éberségének köszönhető, hogy eddigél emberélet nem esett áldozatul. Csúcsa körül a rohamó ár megrongálta a vasuti hidat s az utasokat át kellett szállítani. Az erdélyi vasutak sok kárt szenvedtek, ugy szintén a nagyváradi-bélyesvásköhi vicinális vasut is, melynek belépéséit és gátjait erősen megrongálta a rohamó ár. Ennélfogva a jövő hét első napjára kitűzött műtanrendőri bejárás és vonal megnyitása is elmarad. Temelegy éböl is szomorú hírek érkeznek. Cseabán a Temes védgátja két helyen átszakadt. A lakosok a szomszéd községbe menekültek. A költözökös előmozdítására a honvédség kirendeltetett. Kedvesnél és Gyiroknál erős átszivárgás és töltéscsuszamlás észleltetett. A veszély nagy. Saághnál a vasuti állomás pályateste a víz által áthágatván, a víz rohamosan nyomul a községbe, hol a házak, sőt emberélet is veszélyeztetve van. A cseabai töltéscsuszamlások betömésére egy szakasz utász rendelkezett ki Temesvárról. Petrományt a legnagyobb veszély fenyegeti, miert is a nép fölhatott jóságának mentésére. Paracznál a Temes balparti új töltése három helyen megszakadt és a víz óriási területet borított magka alá. A hatósági intézkedéseknek ellenszegült, miert is Ormos alispán katonai karhatalmat rendelt ki. Az esőségy folyton tart. Mindenünne áradást jeleznek.

— A foghagymás kolbász. A budai szinkor koristánei beszélk a következő kis történetet: Az „Egy éj Velenczében” című operette első előadása alkalmával egyhész szükségessé vált a darabban szereplő szenátor urak egyikének szüksége volt kolbászra is. Am a kellekes hiába keresgélit holmijai közt, kasirozott kolbászt ott nem talált. Hamarjában egy közeli hentesnél vásárolt röfnyi hosszú foghagymás kolbászt 80 krajczárért. A szenátor ur (Gyöngyi) brillirozott is vele a színpadon, de midőn vége volt a jelenésnek, a népség, katonaság közt a kolbász elűnt. A kellekes kérte, Gyöngyi menté magát, hogy vallása is tiltja a hasonló dolgok élvezetét, keresték minde-nit, nem volt sehol. A kolbász felfedezéséhez a director Makó találatkönyvsága kellett. Klenderte, hogy a kólisták szájait meg kell szagolni s a kinek foghagymás szaga lesz, fizet. A kutatás ekkép eredményre is vezetett. Négy kardalos találatot foghagymálatának, a kikre ki is vetettek 20—20 krnyi kárterítést fejkenit.

— Rövid hírek. Az erdélyi részről a hírhedt gyűlés emleknappát, mert mint egyik lapok sóhajta mondja, a csendőjratok nagyon szigorúan örökötek. — Jenő pestne-gyei község határában igen jó sikerrel 25 gazda részvételével ment véghez a megyei gazdasági egylet által rendezett ekeverseny s díjekes, hogy egy Vég Erzsi nevű leány is díjat nyert jó szántásért. — Ruszkócson a gróf Török Napoleon szeszgyára leggett. — Satoralja-Ujhelyben Pándy István egyéves önkéntes esütőörök mellé lötte magát egy fiatal leány ajtója előtt, mert az izraelita vallás leány szülei nem akartak beleegyezni a fiatalok frigyébe: a fiatal ember életéhez kevés a remény. — A győrvárosi arapénztárát pénztárúka Zánthó Lajos 14,000 frtot sikkasztott, állítólag eljuttotta a lutriban.

A nagy világ.

— A trónörökös neje. Szefania főhercegeg asszony szombaton ülte meg születés-napja 23-ik évfordulóját. A trónörökös ez idő szerint a legjobb egészségnek örvendő és pompás színben van. Mióta Abházából, visszszatért, nem távozt Laxenburgból s az ottani parkban sétálgat. Stefania főhercegeg Viktor király nőjubiläumára kisérni, mert az orvosok egyelőre nem eresztik oly nagy utra. A fenséges asszony születésnapján a laxenburg kastély kapornájában délelőtt istentisztelet volt, melyen a trónörökös pár es udvara mejelent. Istentisztelet után a trónörökös fogadta a környezet szerencse-kívánatait. Delben dejeuner, esti 6 órakor család ebéd volt. A legelő udkviválatok a királyi család köréből érkeztek.

— Rövid hírek. A német trónörököséről az a hír, hogy életveszélyesen megbetegedett. — Billroth tanár állapota még mindig veszélyes, bár némi javulás mutatkozik: lélekzését mesterségesen előállított tisztá élellyel könnyítik. — A bécsi lókiálítás on a király által adott díjat gróf

Esterházy kismartoni istállója nyerte, a jockeyclub díját a gróf Esterházy Miklos, a restituciódíjat a gróf Pálffy Béla lovai. — B. A. R. O. D. Öry dsidás-főhadnagy a bécsi második ugratverseny próbáinál oly szerencsétlenül bukkott el lovával, hogy agrázkösdást szenvedett s életét féltük. — A Karlshadban időző Simor hercegeprimás jobban van, s a pünkösdi ünnepekre hazatér Esztorgomba.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

— A magyar államvasutak 20-dik heti bevételének kimutatása: 1887. május 14. — máj. 20-ig utasok száma 117,917, árúk 125,940 tonna, bevétel 617,556 frt, 1886. hasonló szakában 665,410 frt. ez idén kevesebb 47,854 frttal; 1887. január 1. — május 20-ig: utasok száma 2,062,353, árúk 2,271,489 tonna, bevétel 11,549,525 frt, 1886. hasonló időszakában 11,536,705 frt, ez idén több 12,830 forinttal.

— Németszföld osztrák magyar vasuti kötelek. Minthogy a németország-németszföldi határon esetleg eszközendő vámellenőrzés, illetve vámkezeléssel egybekötött teljesítmények után járó illetékek a fenti kötelekben f. é. május hó 1-én kiadott II. rész II. és IV. füzeteinek tetejében még nem foglaltatnak, netáni félreértések elkerülésé czéljából a II. füzét 9, illetve IV. füzét 4. oldalán erre vonatkozólag felsorolt határozmány következközében módosítandó: II. Die Gebühren für Arbeitsleistungen aller Art auf den deutsch-österreichischen Grenzstationen bei Vorführung der Güter zum Zwecke der Zollrevision bezw. Zollabfertigung sind in den direkten Tarifätzen bereits enthalten kommen daher nicht mehr besonders zur Erhebung. A fenti kötelek díjszabás II. részének II. füzeteiben a 63. oldalon felsorolt II. sz. kivételes díjszabás b) alatti tétele a rotterdam-aphaidai helyszínylatban 15-20 Mk.-ról 16-20 Mkra vesélybitendő. Budapest, 1887. május hó. Magyar királyi államvasutak. egyszersmind a kötelek vasutak nevében.

— Szexszület. (Május 23.) (B.) Készáru nagyban 25.75—26. kicsinyben 26.50, hordó nélkül, per 100 liter.

— Budapesti gabnatósszé. (Május 23.) Kedvező vételkezd mellett a forgalom 10,000 mm. volt, 5—10 krnal magasabb árákkal. Őszi buza 8.07—8., tengeri július — augusztusra 5.71—5.73, szi zab 5.92—5.94, káposzta repace 11.25—11.35.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1887. évi május hó 23-án.

Magyar aranyárjárdék 4 sz.	102
Magyar papírjárdék 5 sz.	87
Magyar vasuti kölcsön	150
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	97
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	127
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	115
Magyar földterhermentesítési kötvény	104
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	104
Magyar-banai földterhermentesítési kötvény	104
Temes-banai földterhermentesítési kötv. zár.	104
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	—
Magyar szőlőbarmaralétsági kötvény	99
Magyar nyaromány-sorsjegy-kölcsön	120
Tízszázalékos és sorsjegyi sorsjegy	122
Osztrák járdék papírban	81
Osztrák járdék ezüstben	82
Osztrák járdék aranyban	112
1880-iki osztrák államsorsjegy	135
Osztrák-magyar bankrészevény	850
Magyar hitelbankrészevény	284
Osztrák hitelintézeti részevény	481
Ja. és é. kir. arany	6.95
Ezüst	—
20 frankos arany (Napoleonór)	10.06
Német birodalmi márká	62
London	127
20 markos arany	12.46

IDEGENEK NEVSORA.

(Május 23.)

Fehérkereszt-szálló Kis Aladár, birt. Gyöngyfalva. Beszék Daniel, ügyvéd. Bpest. Horváth László, hivatalnok N.-Szében. Dóme Pál, tanár, Kolozsvár. Horvacz Béla, bizt. felügyelő, Bpest. Koranyi G. Neuhäuser Károly, Bruder F. keresk., Pest. Weiner Miksa, keresk., N.-Kanizsa. Vashington R. keresk., Leipzig. Roth Gyula, keresk. Birmán. Ilajdu József, magánzó, Szarvas. Oppenheim Hugó, utazó, Chemnitz. Danczinger János, főjegyző, Bpest. Tihetere-szálló. Konopi Sándor, birt., Konop. Kövér Károly, birt., M.-Bodzás. Simay Ede és neje, birt. Kovácsbáza. Rozenthal Salamon, keresk., Bécs. Granichstädter N. aranyváltó, Bpest. Nádor-szálló. Buchwald Ödön és József, birt. Adolf, hírtokosok, Dombegyháza. Munk Rerső, birt. Szatmá. Nagel Henrik és Vilmos, birt., Kunagota. Hirsch P. gyáros, Bpest. Szombathelyi János. Bánhegyes. Glück József, hivatalnok. Pankota. Klein Ignác, keresk., B.-Csaba. Daniel F., Mangold J. A. utazók, Bpest. Freisberger L. utazó Bécs.

Aranykulcs-szálló Jakabfy István, magánzó. Kovácsbáza. Leipnicker K. keresk., Mezőgyes. Weisz Adolf, ékszerész, Bpest. Zelmanovics, utazó, Bpest.

Felől szerkesztő és kiadó: HINDY ÁRPÁD.

Nyilttér. KÖRÖZÉS.

Folyó hó 18-án éjjel Kis Elek nevű 18 éves, alacsony, barna hajú, eszedem, kit a tövisgyehezlyi pusztán levő bérfoleimre kıldöttem, két lovammal és egy sárgára festett kocsimmal megszökött, a lovak következő leírásai: az egyik 11 éves sárga kancza, a másik 5 éves kancza sárga. Zimándközön, 1887. május 21-én. Haasz József, birt.

*) E rovat alatt közlötékért semmi felelősséget nem vállal a szerk.

Huzás már a jövő hónapban.

Kincsem Sorsjegy à 1 frt. **11** Sorsjegy csak **10** frt.

Főnyeremény készpénzben

50.000 frt

10.000 frt, 5000 frt, 20%, levon. | 4875 pénzyeremény.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók Wallfisch Armin úrnál s e lapok kiadóhivatalában.

344 15*

Meghívás.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak
részvénytársaság

III. rendes közgyűlésére,

mely Arad n, a társaság saját fizetési helyiségében 1887. évi június hó 28. napján d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése az üzletről s a társulat ügyeiről.
2. A felügyelő bizottság jelentése a társaság 1886. évi üzleti zárszámadása és az igazgatóság által felállított mérleg valamint az üzleti felelőleg hová fordítása tárgyában, határozathozatal és a felmentvény megadása.
3. A felügyelő bizottság tagjainak megválasztása és a volt bizottságok tagjai részére tiszteletdíj megállapítása.

Megjegyzés: Minden részvény egy szavazatra jogosít; a részvények le nem járt szelvényekkel együtt 13 nappal a közgyűlés tartása előtt Aradon, a társaság főpénztáránál, vagy Bécsben Schweller et Comp. m/m Frankfurtban von Erlanger et Söhne, Berlinb u Louis Kucsinszky-bankházaknál leteendő, hol azokról megfelelő elismervények adatnak.

Kelt Aradon, 1887. május 21-én.

2-2

Az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság igazgatósága.

389-3.3

Nádasi körjegyzőtől.

Árlejtési hirdetés.

Aradmegye tek. törvényhatósági bizottsága 64-1886. számú határozatával Nádasi körjegyzőségének 2000 frt költséggel előirányzott

község ház építését

engedélyezte, ezen építés árlejtés útján leendő biztosítása végett f. évi május hó 26-án d. u. 3 órakor Nádasi körjegyzői irodájában nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre árlejtési szándékozók 10 száz. bánompénzzel ellátva azzal hivatnak meg, hogy a terv, költségvetés s árlejtési feltételek addig is a nádasi körjegyzői irodájában megtekinthetők.

Nádasi, 1887. május 17-én.

Mladin György,
körjegyző.

80445-1886. A. v.

60-13

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága 210 darab egyenkint 50-50 kgr-os vassulymérték szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

A sulyok belföldön, illetve Magyarországon területen belföldi öntött vasból készítenők oly formán, hogy egy a fogó karika, valamint a karika hüvelyek kovacsolt vasból állítandók elő és öntés által illesztendők a sulyokba.

A sulyok a bpesti m. kir. mértékhatóság hivatalt által hitelesítendők és ezen intézet bélyegzőjével ellátandók. A hitelesítés és a sulyoknak kátrányal való egyszeri bemázolása körül felmerülő költségek szállító által viselendők.

A sulyoknak 50 kgr. sulyra való kiegyenlítése céljából nyitva tartandó kamrácskájá ki-

egyenlítés után öntött sárgaréz csappal bedugaszolandó.

A nyertes szállító köteles lesz a m. kir. államvasutak munkaképtelenné vált vagy elhalt és nyugdíjigényre nem jogosított alkalmazottai, illetőleg azok özvegyei és árvái segélyezésére létesített alaphoz a szállítási után érdembe hozandó összegek 1% (egy tized) s azalékával hozzájárulni, mely járuléka a számlák kifizetése alkalmával levonásba fog hozatni.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatot lepecsételve ezen külszímmel: „Ajánlat, a 80445 86 sz.-hoz” f. é. május 31-ik napján déli 12 óráig a m. kir. államvasutak leltár- és anyag beszerzési szakosztályánál (Andrássy-ut 75 sz. I sz. a.) benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben vagy állami letételekre alkalmas ért kpapírokban f. é. május 30-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak b.-pesti főpénztáránál leteendő.

Az ajánlatok r szennyiség szállítására nem szólhatnak. Az ajánlati árak bér- és vámmentes, illetve b.-pesti jözséfvárosi állomására teendő, hová a sulyok szállítandók lesznek s hol átvétetni fognak.

Az ajánlatokban határozottan kitüntetendő, hogy a fentebb említett sulyok ajánlattevő által a megrendelés után mennyi idő alatt fognak beszállíttatni.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőben érkeznek vagy táviratilag tételnek, végre olyanok, melyekie nézve az előirt bánatpénzle nem tételtek, figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlok között, tekintet nélkül az árra, szabadon választasson.

Ludapest, 1887. évi május hóban.
A m. kir. államvasutak igazgatósága.

4273-1886. t.lkvi.

Árverési hirdetmény.

A boro-jenői kir. jbiróság mint t.lkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zacharie Flóre hagyatéka végrehajtónak Vusgyo Tozger végrehajtást szenvedő elleni 79 frt 10 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő, az apáti 224 sz. t.lkvb. A I. 1-5. a. foglalt beltelkes ház és egynegyed külállományu földre nézve az árverést 718 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887-ik évi július hó 18-ik napján, d. e. 10 órakor Apáti község községvezetésénél megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, készpénzben, vagy az 1881: LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékos képes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Borosjenőn, 1887. január 12-én.

A kir. jbiróság, mint t.lkvi hatóság.

P a g y i k,
kir. járásbíró.

400-1.1

Sérvben szenvedőknek.

Ajánlom kintő szerkezettű szemüveget angol-francia

acél-sérvkötőimet

egyszerűk frt 4, — duplák frt 7-8. urak és nők számára. Ezek meggyógyítanak minden sérvet legrövidebb idő alatt, kellemesen simul a testhez, — hordozható éjjel-nappal minden munka közben a nélkül, hogy a sérvben szenvedő hivatásában legkevésbé háborgatva lenne. Nagy választék valódi francia és amerikai gummi és halhólyagban (preservatív) tucatonként 3-4-5-7 frt női szivecsok 3-5 frt, valamint minden e szakmába vágó cikk-kek a legújtanosabb árak mellett.

Sérvkötőnél kérem megjelölni, hogy bal, jobb vagy kétoldalú szükségelteik-e, — valamint a testhősség. Kapható csak: 378-220 **SPITZ G.**, keztű- és sérvkötő-gyárosnál. Budapest, Dorottya-utca 3. szám.

Az 1885. évi országos kiállításon nagy eredméllyel kitüntetett: **Verseny és kivitelképességért, nagyban termelés és fontos javításért.**

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára
s művegyeseti laboratoriuma
ARAD, Szabadságtér 1-ső szám.

A PO-HO

Chinából hozzánk származó gyógyszer rövid idő alatt Európaszerte híressé lett s orvosi körökben is feltűnést keltett azon hatalmas erejénél fogva, melylyel az eddigi gyógymódokkal a legtöbb esetben daczó betegségek, mint migrain vagy főloldalú fejtájs ideges fogfájás, fejszába, sőt még a gyomor-sába és egyéb idegbajok is — vele gyorsan és kiváló sikerrel gyógyíthatók.

Használati utasítás: Ujhegygyel 1-2 cseppet kell dörzsölni a sérvt, a mint az ideges fájdalom itt vagy ott mutatkozik erősebben, a homlokon vagy halántékon migrain esetében; az arczsonton arczszábnál; fejtétőn vagy tarkon egyéb fejtájsnál; az állkapcán ideges fogfájás esetében, a gyomor ájon gyomorzsábnál, vagy hystericus hányingerénél.

A Po-Ho különben is igen illő essentia lévén a bekennt helyeken az ellilunást gyenge létegetés által elősegíthetjük, mi a hatást fokozza. Mivel ellilunása közben a szemet könnyezésre ingerli, czélszerű azt ilyenkor behunyni.

A legkomolyabb bécsi orvosi szaklap a „Wiener medicinische Wochenschrift” a Po-Ho felől következőleg nyilatkozik: „A Po-Ho itt orvosi, valamint a közönség körében valóságos feltűnést okoz. Hatása migrain, fejtájs és neuralgia esetében valóban meglepő, 1-2 csepp a fájdalom azonnal csillapítására. Ezen gyógyszer sokszoros tapasztalás után a legmelegebben ajánlható.”

Ára egyes üvegnek 85 krajczár.

29-40* Kapható Aradon:

Rozsnyay Mátyás,

gyógyszertárában
Szabadságtér 1-ső szám.

Weisz Mór-né

legrégibb varrógép-raktár Aradon, főtér 21. sz. 1-ső emelet, a megyeházzal átellenben.

Csoda és mégis való!

28 frt egy egész új Singer családi varrógép, szekrényvel, minden készlettel, legjobb szerkezet, kitűnő, szép kiállításban,
35 frt egy egész új Singer Medium varrógép iparosok számára és női ruha készítésre. Szép kiállításban és teljes felszereléssel.
44 frt egy nagy Singer 4. számú legnagyobb varrógép, nehéz szabó, cipész- és szűrszabó-munkákra, egész új és minden készletekkel.
Ezen gépek méter-mértékkel, hajócska kivétő készülékekkel, öngombolyítóval, kerikkiváltóval, karikán járó állványokkal és minden a géptechnikában feltalált összes újításokkal van ellátva.
38 frt egy nagy Howe C. 4. számú varrógép, egész új, Huyfer nagy kerékekkel, minden készlettel.
68 frt egy nagy J. Auger Newyork varrógép, legnagyobb szabó és szűrszabó gép frt egy 37 ctm. hosszú karral szerkesztett Cylinder Elastic nagy varrógép, (ugynevezett könyök-gép) álló hajócskával és köröskörül varróképesseggel.
13 frt egy Express kézi varrógép.
18 frt egy Rhemánia kézi varrógép, dupla-tűző és vasalappal.

Singer gépekhez való tűk darabja 3 kr., Howe, Wheeler & Wilson, Cylinder és egyéb gépekhez tűk darabja 4 kr.

Minden gépkatrészt az eddigi árhoz képest 50%-kal olcsóbb.

Ezen feltűnő olcsó árak csakis abból az okból lehetségesek, hogy nem tartok drága bolthelyiséget, sem ügynököt, sem utazót, mi temérdek költségekkel jár és készpénz fizetés mellett minden veszteség is ki van zárva. Hitelekpes vevők, közmegállapodás után csekély ártelemeléssel, rész-törlesztés mellett is vehetnek. 401-1.25

Nagy gépjavitó műhely, legjobb és legolcsóbb kiszolgálással.

Jótállás. Betanítás.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközölteknek.